

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci žalobce: **S F.**, nar. x, státní příslušník Kosova, t. č. x, zastoupeného Organizací pro pomoc uprchlíkům se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 04. 2015, č. j. OAM-76/LE-BE02-BE02-PS-2015, o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 04. 2015, č. j. OAM-76/LE-BE02-BE02-PS-2015, se zrušuje a věc se žalovanému vrací k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného 28. 04. 2015, č. j. OAM-76/LE-BE02-BE02-PS-2015, jímž mu byla podle § 46a odst. 1 písm. c) a § 46a odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), uložena povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců v x (dále jen „ZZC“) až do vycestování, maximálně však do 25. 08. 2015.

V žalobě žalobce zastoupený pracovníci Organice pro pomoc uprchlíků uplatňuje čtyři žalobní body. Prvním žalobním bodem namítá, že je zranitelnou osobou, kterou nelze na základě ustanovení § 46a zákona o azylu omezit na osobní svobodě. Touto otázkou se však žalovaný ve svém rozhodnutí podle žalobce vůbec nezabýval, předložené listiny pak odmítl jako neaktuální a neobsahující žádné skutečnosti, které by v současné době vylučovaly pobyt žalobce v ZZC. Žalovaný v rozporu s ustanovením § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) vůbec nevyšetřil, zda na straně žalobce neexistují skutečnosti, jež by vylučovaly jeho pobyt v ZZC. Žalobce uvádí, že přibližně

od roku 2009 se u něj rozvinula duševní porucha (paranoidní schizofrenie – diagnóza F 20.0 podle mezinárodní klasifikace chorob) a že tuto skutečnost žalovanému doložil i několika znaleckými zprávami a znaleckým posudkem ze dne 22. 07. 2014. Světová zdravotnické organizace (WHO) v revizi Mezinárodní klasifikace funkčnosti, postižení a zdraví (ICF) z roku 2001 zahrnuje pod pojem postižení také psychické poruchy lidské osobnosti. Také Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením z roku 2007 vyhlášená pod č. 10/2010 Sb.m.s. ve svém čl. 1 za osoby se zdravotním postižením považuje mj. i osoby s dlouhodobým duševním postižením, které v interakci s různými překážkami může bránit jejich plnému a účinnému zapojení do společnosti na rovnoprávném základě s ostatními, přičemž v jejím čl. 14 odst. 2 ve spojení s čl. 5 se státy zavázaly zajistit osobě se zdravotním postižením, jež je zbavena osobní svobody, přiměřená opatření. Podle žalobce jde např. o úpravu režimu, stravy nebo fyzického prostředí podle individuálních potřeb dané osoby, aby mu byla zajištěna možnost uplatňování práv na rovném základě s ostatními. Materiální podmínky a režim v ZZC však podle žalobce nejsou vhodné pro osoby s duševním omezením, neboť zdravotní péče je mu poskytována pouze v rozsahu neodkladné péče podle § 176 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) a není mu poskytována specializovaná psychiatrická péče (před ani po zajištění nebyl psychiatrem vyšetřen), protože v ZZC je přítomna pouze lékařka obecné medicíny a zdravotní sestra. Žalobce pravidelně užívá medikaci, ale zajištění mu způsobuje velký stres a určitě by pro něj bylo vhodnější prostředí specializované psychiatrické léčebny. Žalobci se nedostává ani žádných přiměřených opatření nebo úprav podle jeho specifických potřeb. Je umístěn společně s ostatními dospělými muži v části s mírným režimem zajištění, na pokoji je s dvěma osobami, nemá zde potřebné soukromí a klid. Zajištění zhoršuje jeho zdravotní stav. v zařízení jsou možnosti návštěv omezeny na dvakrát týdně v trvání jedné hodiny a počtu nejvýše 4 osob současně přítomných (§ 144 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Žalobcův kontakt s rodinou a blízkými osobami, jež mu pomáhají se s danou situací vypořádat, je tímto značně omezen. V tomto směru je nepřiměřeně zasahováno i do jeho práva na rodinný a soukromý život, v rozporu s čl. 8 Úmluvy.

Druhým žalobním bodem žalobce namítá, že nemůže být považován za osobu nebezpečnou pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, neboť jeho jednání spočívající v předchozím nelegálním pobytu na území ČR nemůže být natolik závažné, aby to odůvodňovalo zbavení jeho osobní svobody na čtyři měsíce. Poukazuje na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 16. 12. 2013, č. j. 5 Azs 17/2013-22, a namítá nedostatečnost odůvodnění napadeného rozhodnutí, které se soustředilo na neoprávněný vstup žalobce na území ČR a naopak pominulo zkoumání osobních a rodinných poměrů, věku a délky pobytu žalobce na území. Nebyl tak řádně zdůvodněn závěr o přiměřenosti zbavení osobní svobody žalobce. Žalobce připomenul, že je mladý člověk, který při výsledku policie a při podání žádosti o mezinárodní ochranu deklaroval, že do ČR přicestoval jako dítě se svou rodinou. Na území ČR má oba rodiče a dvě mladší sestry, kteří mu velmi pomáhají zvládat duševní poruchu i ostatní každodenní záležitosti. V zařízení ho pravidelně navštěvuje jeho sestra F.. V průběhu řízení o mezinárodní ochranu jsou mu schopni zajistit ubytování i dostatečnou zdravotní péči. Žalovaný však tyto skutečnosti svědčící ve prospěch žalobce (nízký věk, zajištění v době legálního pobytu na území, rodinné vazby na území) vůbec nezohlednil a ani je nezjišťoval. Tvrzení v odůvodnění, že žalobce měl v minulosti žádat o mezinárodní ochranu v Rakousku, se pak vůbec nezakládá na pravdě. Žalobce byl jako dítě se svými sestrami a matkou žadatelem o mezinárodní ochranu ve Spolkové republice Německo a do ČR se přestěhovali, neboť zde

žil jeho otec. Určité nesrovnalosti v jeho výpovědích mohou být vyvolány především jeho duševní poruchou.

Zatřetí má žalobce za to, že žalovaný zneužil správní úvahu při stanovení maximální délky povinnosti setrvat v ZZC na 120 dnů. Pokud žalovaný argumentoval tím, že řízení o žádosti o mezinárodní ochranu bude s vysokou pravděpodobností vyřízeno jako zjevně nedůvodné ve lhůtě 30 dnů a žaloba nebude mít odkladný účinek, resp. pokud předpokládá trvání řízení o mezinárodní ochraně v délce 90 dnů, není žalobci vůbec jasné, proč bylo přistoupeno ke zbavení jeho osobní svobody na 120 dnů. Nároky na odůvodnění jsou podle žalobce tím spíše oprávněné, jestliže stanovení doby trvání zajištění podléhá správnímu uvážení, při jehož výkonu se bere v úvahu zejména předpokládaná složitost přípravy výkonu správního vyhoštění, ale rovněž další meze vlastní pro výkon veřejné moci v právním státě, jako je zákaz libovůle, zákaz diskriminace, příkaz zachovávat lidskou důstojnost, respekt principu proporcionality a rovnosti atd. Správní uvážení přitom musí proto nalézt odraz v odůvodnění rozhodnutí, aby soud mohl přezkoumat, zda správní orgán nezneužil správní uvážení nebo nepřekročil jeho meze. Tyto nároky však podle žalobce napadené rozhodnutí nesplňuje, když z odůvodnění nelze vyrozumět, proč nestačí k naplnění účelu zajištění kratší doba zajištění, a mělo by proto být zrušeno pro zneužití správní úvahy podle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a pro nepřezkoumatelnost podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Konečně žalobce namítal rozpor napadeného rozhodnutí s čl. 5 odst. 1 a 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění pozdějších protokolů, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb. (dále jen Úmluva“), když stanovením maximální doby setrvání v ZZC znemožňuje vykonávat periodickou kontrolu zákonnosti zbavení osobní svobody, jejíž potřebu konstatoval i Evropský soud pro lidská práva, např. v rozsudku ze dne 09. 01. 2003, č. 38822/97 Chichkov v. Bulharsko, odst. 88. Zajištěním žalobce na 120 dnů žalovaný *de facto* určil, že další soudní kontrola zákonnosti zajištění již neproběhne. Absence periodicity soudní kontroly tak vede k nezákonnosti, resp. i neústavnosti zajištění jako takového (nález Ústavního soudu ČR ze dne 02. 06. 1999, sp. zn. Pl. ÚS 29/98). Žalobce též brojí proti tomu, že § 46a zákona o azylu neobsahuje žádné alternativy k zásahu do osobní svobody, jako je tomu např. u § 123b zákona o pobytu cizinců, což odporuje zásadě subsidiarity a čl. 5 Úmluvy. S ohledem na uvedené tedy žalobce navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil jako nezákonné a nepřezkoumatelné. Ve věci požadoval nařídit jednání a navrhl jako svědka vyslechnout jeho sestru F.. K žalobě přiložil též shora zmíněné lékařské zprávy a znalecký posudek.

Žalovaný se bránil konstatováním, že napadené rozhodnutí nebylo vydáno pouze z důvodu nelegálního pobytu žalobce v ČR a že ve svém odůvodnění podrobně rekapituluje důvody vedoucí k jeho vydání. Konkrétně uvedl, že žalobce přicestoval do ČR v roce 2000 s matkou a sestrami a od té doby žil nelegálně, V roce 2008 poprvé zde požádal neúspěšně o mezinárodní ochranu. V současnosti žalobce žádá o mezinárodní ochranu opakovaně (jeho současná žádost je v pořadí již třetí žádostí o udělení mezinárodní ochrany) a žádná z dosavadních žádostí nebyla úspěšná, na území však přesto setrval a pobyt si zde jiným způsobem nelegalizoval, proto bylo v jeho případě opakovaně vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění (v roce 2008 a 2013) a žalobce je veden i v evidenci nežádoucích osob od 30. 04. 2013 do 21. 05. 2016. Z důvodů nerespektování uložených správních vyhoštění byl rovněž opakovaně odsouzen za přečin maření výkon úředního rozhodnutí. Vycestovat však nechce, nevlastní cestovní doklad a ani žádné kroky k jeho získání neučinil. Žalovaný nemá za to, že by zneužil správní uvážení, naopak poukazuje na opakované nerespektování žalobci uložených správních vyhoštění a na skutečnost, že pro aplikaci ustanovení § 46a odst. 1

zákona o azylu postačí shledání nebezpečí pro veřejný pořádek a nikoliv až jeho samotné narušení. Pokud jde o tvrzené nezohlednění skutečností svědčících ve prospěch žalobce, žalovaný namítá, že 27letého žalobce nelze považovat za osobu nízkého věku a ani přítomnost rodinných příslušníků na území ČR nevylučuje aplikaci tohoto ustanovení.

Žalovaný se také brání, že na str. 5 odůvodnění napadeného rozhodnutí se zabýval tím, zda žalobce není zranitelnou osobou, seznámil se s listinami, jež žalobce k žalobě přikládá a jež jsou součástí správního spisu, a shledal, že žalobci je v ZZC dostupná potřebná zdravotní péče pro diagnostikované duševní onemocnění, že žalobce je vybaven potřebnými léky pro tuto chorobu a že doložená dokumentace není zcela aktuální.

Pokud jde o dobu zajištění v trvání 120 dnů, žalovaný konstatoval, že se od maximální doby určené zákonem o azylu neodchýlil a trval na tom, že jeho závěr byl dostatečně odůvodněn a neodporuje principu zákazu libovůle, diskriminace, neodporuje lidské důstojnosti, neporušuje princip proporcionality ani rovnosti. Podotkl, že na uloženou délku povinnosti nepochybně bude mít vliv i nová skutečnost spočívající v tom, že žalovaný dne 13. 05. 2015 rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany.

Ve vztahu k namítanému rozporu s čl. 5 Úmluvy, žalovaný poukázal na to, že jeho povinnost podle § 46a odst. 5 zákona o azylu není pouze pasivní povahy, jak plyne i z rozsudku NSS ze dne 31. 07. 2013, č. j. 7 As 19/2013-38, č. 2971/2014 Sb. NSS. Žalobce podle uvedené ustanovení může požádat žalovaného o přezkoumání důvodů setrvání v ZZC. Pokud jde o tvrzenou absenci mírnějších donucovacích prostředků, žalovaný opět odkázal na judikaturu NSS, který uzavřel, že v případě naplnění předpokladů § 46a zákona o azylu nepřichází do úvahy užití mírnějších prostředků do úvahy a je namístě cizince zajistit. Žalovaný tak námitky žalobce považuje za nedůvodné a navrhuje soudu, aby žalobu zamítl s tím, že na nařízení jednání netrvá.

Z obsahu správního spisu, konkrétně z odůvodnění rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie, přijímacího střediska cizinců Zastávka ze dne 23. 04. 2015, č. j. CPR-13676/ČJ-2015-931200-ZZC, jímž byl žalobce zajištěn podle § 124a zákona o pobytu cizinců na dobu 120 dnů za účelem správního vyhoštění z území členských států EU, soud zjistil, že žalobce byl zadržen a zajištěn poté, co se dne 23. 04. 2015 v 17:30 dostavil bez cestovního pasu do Přijímacího střediska cizinců Zastávka a učinil písemné prohlášení o mezinárodní ochraně. Žalobci bylo dne 11. 09. 2008 vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění na dobu jednoho roku s povinností vycestovat do 30 dnů od pozbytí postavení žadatele o mezinárodní ochranu, k čemuž došlo dne 08. 08. 2011 právní mocí usnesení NSS ze dne 29. 06. 2011, č. j. 6 Azs 2/2011-61. Protože žalobce nevycestoval, byl (jak také plyne z opisu z rejstříku trestů založeného ve správním spise) trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 24. 11. 2011, sp. zn. 2 T 106/2011, odsouzen pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázán k trestu vyhoštění v trvání dvou let. Protože žalobce po právní moci opět nevycestoval, byl odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 27. 02. 2012, sp. zn. 1 T 11/2012, opět pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí k trestu odnětí svobody v trvání 3 měsíců nepodmíněně. Ani po výkonu trestu žalobce nevycestoval a byl opět odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 16. 05. 2012, sp. zn. 6 T 86/2012, pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí k trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců podmíněně a trestu vyhoštění na 12 měsíců (zde byl žalobce amnestován). Následně byl žalobce rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 08. 10. 2012, sp. zn. 2 T 110/2012, odsouzen pro přečin nebezpečného vyhrožování k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 5 měsíců. Již dne 30. 01. 2013 byl ovšem žalobce znovu odsouzen trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 1, sp. zn. 6 T 13/2013, pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázán k trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců

s podmíněným odkladem na 40 měsíců. Konečně v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 09. 09. 2014, sp. zn. 52 T 180/2012, bylo upuštěno od uložení souhrnného trestu za přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání a žalobci bylo uložena ambulantní psychiatrická ochranná léčba. Žalobci bylo uloženo další správní vyhoštění na dobu 3 let rozhodnutím vykonatelným od 21. 05. 2013. V žádosti o mezinárodní ochranu sepsané dne 27. 04. 2015 žalobce jako důvod žádosti o azyl uvedl to, že v ČR žije od malička, v Kosovu nikoho nemá a nemá se kam vracet, zemřel by tam hladu. Mimo území ČR se nezdržují žádní členové jeho rodiny, v ČR má otce, matku a dvě sestry, do ČR přicestoval v roce 2000, když v Kosovu byla válka. Uvedl, že v Německu pobýval asi rok a před rokem byl jeden měsíc v Rakousku, kde žádal o mezinárodní ochranu, avšak byl vrácen do ČR. Zmínil, že je nemocen, má schizofrenii a pravidelně navštěvuje lékaře. V předloženém spise je konečně založeno i nedatované rozhodnutí žalovaného, jímž se konstatuje, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona o azylu a že se řízení o ní podle § 25 písm. j) zastavuje, neboť žalovaný neshledal, že by žalobce uvedl jakékoliv nové důvody.

V napadeném rozhodnutí, jež bylo žalobci doručeno podle připojeného protokolu dne 28. 04. 2015, žalovaný na str. 5 skutečně zkonstatoval předložení znaleckého posudku a lékařských zpráv, avšak uvedl, že zprávy s ohledem na jejich neaktuálnost neobsahují skutečnosti, které by současné době vylučovaly pobyt žalobce v ZZC a řadily ho mezi osoby s vážným zdravotním postižením. Příslušná medicína nebo další potřebná péče může být žalobci v ZZC poskytnuta. Pokud jde o závěr o nebezpečnosti žalobce pro veřejný pořádek, v napadeném rozhodnutí se na str. 4 a 5 konstatují také opakované rozsudky odsuzující žalobce pro maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání, čistě účelová povaha podané žádosti o mezinárodní ochranu, která s ohledem na totožné důvody jako u předchozích žádostí slouží pouze k zamezení realizace správního vyhoštění žalobce, a s tím spojené očekávání, že i v budoucnu nebude respektovat právní předpisy a povinnosti mu uložené rozhodnutími správních orgánů a soudů. Délka uložené povinnosti setrvat je v napadeném rozhodnutí odůvodněna tím, že řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu bude s vysokou pravděpodobností zastaveno v zákonem stanovené základní lhůtě 90 dnů a že žalobce nebude oprávněn po dobu navazujícího řízení o žalobě oprávněn pobývat na území ČR.

Součástí správního spisu (jak žalovaný potvrdil s tím, že je z důvodu duplicity s přílohami žaloby z předkládaného spisu vyřadil) byla i zpráva Psychiatrické nemocnice Bohnice ze dne 22. 11. 2013, v níž bylo konstatováno, že žalobce byl dne 01. 10. 2013 touto nemocnicí hospitalizován se závěrem, že trpí závažnou chronickou duševní poruchou – paranoidní schizofrenií – jež se u žalobce projevuje bludy transformace a bludy originárními, kdy se žalobce považuje za jinou osobu (britský agent Stone) a osobu jiné národnosti a původu (Kanaďan bez rodiny), příslušníky své rodiny pak považuje za své zaměstnance. Domnívá se, že ho všude sledují kamery a že komunikuje s ostatními telepaticky. Jeho myšlení je výrazně dezorganizované s poruchami myšlení. Jedná se o onemocnění, jež se ponejvíce u mužů rozvíjí právě kolem 20. roku věku, a podle zjištěné anamnézy u žalobce pravděpodobně trvá již nejméně 3 roky. Žalobce je z hlediska traumatických zážitků z války v Kosovu ve včasném věku a z hlediska emigrantství k této nemoci vysoce predisponován. Z žalobce v důsledku choroby z klidného a ochotného chlapce stal vyhrožující agresor zaměřující se zejména na jeho matku. Deportace do Kosova by měla na žalobcův zdravotní stav devastující následky, neboť žalobce nemá ke Kosovu jiné vazby než traumatické, jež mohou být jedním ze spouštěcích faktorů choroby.

Propouštěcí zpráva Psychiatrické nemocnice Bohnice ze dne 16. 12. 2013 velmi podrobně zachycuje kromě projevů představ žalobce o jeho odlišné identitě také další projevy

choroby v podobě opakování frází, opakování tématu práv žalobce vůči jeho zaměstnancům, silně monotónního projevu, monologického projevu, oslabení formálních stránek myšlení, nízké pozornosti a chybějícího náhledu na svůj stav. Po aplikaci medikace je zachyceno dne 14. 11. 2013 náhlé rozbití bludného systému a návrat k vlastní identitě, při propuštění se přesto uvádí, že přes stabilizovaný psychomotorický stav nadále k realitě zcela nepřiléhá.

Přiložen je také znalecký posudek MUDr. P. N., znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, který byl dne 21. 07. 2014 zpracován na základě požadavku Obvodního soudu pro Prahu 4 pro účely trestního řízení sp. zn. 52 T 180/2012 a zjištění příčinnosti žalobce při spáchání trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání. Znalec uzavřel, že žalobce trpí duševním onemocněním v podobě paranoidní schizofrenie. Konstatoval, že choroba jako taková léčitelná není, je však možné omezit nebo dokonce vyrušit chorobné příznaky jako jsou bludy a halucinace, což se v případě žalobce podařilo. Znalec uzavřel, že na rozhodnutí ignorovat soudní rozhodnutí měla vliv řada faktorů, jak nechorobných (neochota odloučit se od rodiny a strach z cizího prostředí, když žalobce žije od dětství trvale v ČR), tak i chorobných (minimálně od podzimu 2013 bludné přesvědčení o své identitě). Od uvedeného data považuje znalec za jisté, že poznávací i ovládací schopnosti žalobce byly zcela jistě vymizelé, v době podzimu 2012 byly s praktickou jistotou podstatně sníženy vlivem počínajícího duševního onemocnění s vlivem ne emotivitu a osobnost. Stav žalobce není podle znalce plně ustálený a v případě nové ataky onemocnění může být zasažena schopnost žalobce chápat smysl a význam trestního řízení. Znalec vyjádřil názor o nutnosti uložit ochrannou léčbu ambulantní formou.

Krajský soud v Praze na základě včasné žaloby podané oprávněnou osobou přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu rozhodne ministerstvo o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany, s výjimkou žadatele, kterým je nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilými či zletilými zdravotně postiženými dětmi, osoba s vážným zdravotním postižením, těhotná žena nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí, setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců až do vycestování, maximálně však po dobu 120 dní, jestliže je důvodné se domnívat, že by žadatel mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 3 správního řádu, nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

Podle § 2 odst. 1 správního řádu správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen "právní předpisy"). Kde se v tomto zákoně mluví o zákoně, rozumí se tím též mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu.

Jak plyne z ustanovení § 46a odst. 1 zákona o azylu, zákonodárce vyloučil aplikaci institutu povinnosti setrvat v ZZC (v souladu s požadavky práva EU) na určité kategorie tzv. zranitelných osob, mezi něž zařadil i osoby vážně zdravotně postižené. Právní kategorie osob vážně zdravotně postižených představuje neurčitý právní pojem, který je správní orgán povinen vyložit a následně aplikovat na zjištěný skutkový stav toho kterého případu (k rozdílu mezi výkladem neurčitých právních pojmů a výkonu správního uvážení srov. rozsudek NSS ze dne 28. 01. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, odst. 27 a násl.). Proto se soud nejprve zabýval

tím, jak pojem osoby vážně zdravotně postižené žalovaný vymezil a jak jej aplikoval na zjištěný skutkový stav. Již v tomto bodě napadené rozhodnutí neobstálo.

Žalovaný nevysvětlil, proč nepovažuje paranoidní schizofrenii za vážné zdravotní postižení, nijak nevymezil hranice a rysy tohoto neurčitého právního pojmu a není zřejmé, z jakých úvah vycházel. Nejedná se přitom o otázku vedlejší, neboť již na základě doložení lékařských zpráv žalobcem muselo být žalovanému zjevné, že je to pro rozhodnutí ve věci zásadní bod i z hlediska předpokládané argumentace žalobce. Za takové situace nebylo možné tuto otázku přejít bez jasného vymezení právní úvahy žalovaného o tomto neurčitém právním pojmu. Soud tedy shledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.

Lze jen doplnit, že pokud snad žalovaný měl za to, že osoba s kompenzovaným vážným zdravotním postižením není osobou s vážným zdravotním postižením (jak by se z jeho související argumentace mohlo jevit), soud tento právní názor nesdílí. Nelze přijmout názor, že např. osoba po amputaci nohou není zdravotně postižená jen proto, že disponuje invalidním vozíkem nebo protézami, tím by mohla být definice zranitelných osob nepřijatelně vyprazdňována. To by pak mohlo být absurdně argumentováno i tím, že např. těhotné ženě bude možné veškerou potřebnou péči v ZZC zajistit a že z tohoto důvodu ji lze omezit na osobní svobodě. Proto má soud za to, že skutečnost, že žalobce je v současnosti kompenzován medikací a že v ZZC mu bude možné potřebnou medikaci zajistit, ještě neznamená, že by nemohl být osobou s vážným zdravotním postižením. Je třeba posoudit povahu a charakter duševní choroby, kterou trpí, a na základě výkladu pojmu osoby s vážným zdravotním postižením (který však jako první je povinen alespoň v základních obrysech vysvětlit žalovaný, aby mohlo být uvažováno o soudním přezkumu a nikoliv originárním soudním výkladu práva) s patřičným odůvodněním vysvětlit, proč žalobce takovou osobou je nebo není.

Nezbytným předpokladem úvahy žalovaného je také zjištění skutkového stavu, tj. zdravotního stavu žalobce. Žalobce svůj zdravotní stav doložil listinami, které lze považovat za velmi hodnověrné, jak pokud jde o jejich komplexní rozsah, tak pokud jde o osoby a instituce, jež je vypracovaly. Žalovaný samozřejmě může dospět k závěru, že nejsou aktuální (což však u choroby, již znalec výslovně označil za chronickou a co do její podstaty nevléčitelnou, a dokladů starých pouze cca jeden rok je poněkud překvapivé hodnocení), musí však v takovém případě skutkový stav zjistit sám. Ve správním spise však nejsou žádné doklady, že by žalovaný zdravotní stav žalobce nechal prověřit a nejsou zde tudíž žádné podklady, které by žalovaného opravňovaly k závěru, že došlo ke zlepšení zdravotního stavu žalobce oproti stavu zjištěnému o rok dříve. Za takových okolností byl tudíž závěr žalovaného učiněn na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, resp. je v rozporu s obsahem spisu. I z tohoto důvodu tedy napadené rozhodnutí obstát nemůže.

Za daných okolností již tedy nebylo nutné se dále zabývat ostatními žalobními body, proto soud pouze pro úplnost ve stručnosti konstatuje, že závěr žalovaného o nebezpečnosti žalobce pro veřejný pořádek v situaci opakovaného odsouzení žalobce pro maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní ob stojí, žalovanému však je nutno vytknout, že nijak nereagoval co do posouzení proporcionality omezení osobní svobody na skutečnosti svědčící ve prospěch žalobce, zejména pak na fakt, že žalobce se na území ČR dostal ve věku pouhých 12 let (absolvoval zde základní školu) a že znaleckým posudkem byla zpochybněna příčetnost žalobce při páčání činnosti, kterou žalovaný považuje za klíčový důvod uložené povinnosti setrvat v ZZC. Důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí by byla i skutečnost, že uložená doba setrvání neodpovídá odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť z něj lze dovodit důvody pro uložení povinnosti setrvat maximálně v rozsahu 105 dnů, ne však 120 dnů (blíže viz rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 06. 05. 2015, č. j. 44 A 30/2015-16). Žalobce

však nemá pravdu v žalobním bodě namítajícím rozpor napadeného rozhodnutí s čl. 5 Úmluvy, neboť periodicita přezkumu omezení osobní svobody žalobce je zajištěna možností podat žádost o přezkoumání na základě ustanovení § 46a odst. 5 zákona o azylu (s případným navazujícím soudním přezkumem) a nutnost existence mírnějších opatření zákon o azylu (ale ani evropské směrnice či sama Úmluva) nevyžaduje, podle názoru zdejšího soudu je však jejich neexistenci třeba včlenit do posuzování proporcionality uložení povinnosti setrvat v ZZC, kdy v případě zjevné možnosti nahrazení omezení osobní svobody opatřením zachovávajícím osobní svobodu žadatele (byť by mohlo být založeno jen na dobrovolné spolupráci žadatele) je třeba od uložení povinnosti podle § 46a zákona o azylu upustit.

Z výše uvedených důvodů proto soud shledal podanou žalobu, pokud jde o první a třetí žalobní bod, důvodnou, a proto napadené rozhodnutí zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Soud ve věci jednání nenařizoval, neboť v případě zjištěné nepřezkoumatelnosti a zásadních vad ve skutkovém zjištění správního orgánu [§ 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.].

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobce, který byl ve věci úspěšný, přiznání náhrady nákladů nepožadoval a ani z obsahu spisu soud nezjistil, že by mu nějaké náklady vznikly (náklady na právní zastoupení v tomto případě nepřicházejí do úvahy). Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 25. května 2015

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce

Za správnost:
Božena Kouřimová